

Wonder document

Om oss

Kasper Iverslien Borgbjerg - kasperib@ifi.uio.no

Martine Leine Rafteseth - martilra@ifi.uio.no

Helene Præsttun - helenpra@ifi.uio.no

Laura Catherine Murphy - lauracm@ifi.uio.no

Anna Helgestad - annhelge@ifi.uio.no

Sigrind Indrekvam Molde - sigrindim@ifi.uio.no

Gruppen er satt sammen av folk med bakgrunn fra UiB, UiO, OsloMet og Aarhus Universitetet, hvor alle er nye for hverandre samt nye på masterstudiet innen design.

Interessante temaer i interaksjon med AI

AI er et bredt tema, og gruppen etablerte derfor tidlig at det var interessant å se nærmere på etikk innen AI. Vi startet med en idemyldring, hvor vi blant annet snakket om etiske sider ved selvkjørende biler, hvordan skape AI uten bias samt problematikk rundt skjønsmessige vurderinger ved bruk av AI innen jobbmarkedet. Til slutt endte vi med temaet: *“AI og skjønsmessige vurderinger”*

Spørsmål

“Fjerner AI skjønsmessige vurderinger?”

Michael Lipskys teori om bakkebyråkratier (“street-level bureaucracies”) brukes gjerne i forskning på forholdet mellom tjenestemottaker (borger) og velferdsstaten. For eksempel lærerne, sosialarbeidere, politifolk, NAV-veilederne resenterer myndighetene på bakkenivå og Lipsky argumenterer derfor for at det er disse menneskene som iverksetter politikken i praksis. For å effektivisere prosesser utvikles det strenge rutiner og AI blir tatt i bruk, noe som preger miljøet innad i bakkebyråkratene og behandlingen av mottakerne. I et samfunn med stort trykk blir altså massebehandling av klienter normen, vi ønsker å undersøke diskusjonen om hva som skjer med skjønnnet. Blir mennesker urettferdig eliminert i prosesser, hvordan blir samfunnet vårt preget av at “subjektive kriterier” erstattes av “objektive kriterier” og “street-level algorithms” blir mer fremtredende?

Norman ser på hvordan automatisering av høy risiko oppgaver ofte får et dårlig rykte og skylden for eventuelle feil som forekommer. Han mener derimot at det ikke er selve automatiseringen som skaper problemet, men derimot designet og hvordan menneske som skal kontrollere ikke får tilstrekkelig tilbakemelding dersom automatiseringen ikke lenger håndterer oppgaven. Norman, D (1990).

“Hvilke etiske problemstillinger kan oppstå i forbindelse med AI?”

Med dette spørsmålet tar vi utgangspunkt i hvordan etikk og ulike former for etiske tankegang er relevant for den fremtidige utviklingen av AI-systemer og roboter. Dessuten er det også viktig å stille spørsmål om det eksisterer etiske rammeverk som er passende til de dilemmaene som oppstår når man etablerer og skaper AI-systemer.

En problemstilling som vi har diskutert i henhold til etiske dilemmaer og AI er diskrimineringen som kan oppstå i forhold til bruk av ansiktsgjenkjenning teknologi. The Gender Shades Project av Boulamwini og Gebru (2018) tar for seg nettopp denne problemstillingen. Det viser seg at ansiktsgjenkjennings teknologi har svært ulik grad av nøyaktighet når det gjelder til kjønn og etnisitet, der mørkhudede kvinner vil oppleve minst grad av nøyaktighet ved bruk av slike systemer. Dette er kun et eksempel på hvordan AI kan dra opp viktige etiske problemstillinger. Vi ønsker dermed å undersøke nettopp hvorfor disse situasjonene oppstår og hva som kan gjøres for å motvirke eventuell urettferdighet eller diskriminering.

Metoder

Vi tror en kombinasjon av litteratur review og intervjuer vil være hensiktsmessig i forhold til det vi ønsker å undersøke. Vi ønsker å gjøre innsiktsarbeid ved å intervjuer aktuelle brukere av AI-systemer som på et vis gjør skjønnsmessige vurderinger, og ved å lese relevant litteratur tilknyttet tematikken.

Litteratur

Boulamwini, J., Gebru, T., (2018) *Gender Shades: Intersectional Accuracy Disparities in Commercial Gender Classification*, Conference on Fairness, Accountability, and Transparency, <http://proceedings.mlr.press/v81/boulamwini18a/boulamwini18a.pdf>

Domnich A. Anbarjafari G. Responsible AI: Gender bias assessment in emotion recognition. <https://arxiv.org/pdf/2103.11436.pdf>

Norman, D (1990). The problem of automation: Inappropriate feedback and interaction, not over-automation. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series B, Biological Sciences*, Vol. 327, No. 1241, Human Factors in Hazardous Situations (Apr. 12, 1990), pp. 585-593 (9 pages) <https://www.jstor.org/stable/55330>

Røhnebæk M. (2016) Fra bakkebyråkrati til skjermbyråkrati. *Tidsskrift for velferdsforskning*. 1018;19:288-304. [Tilgjengelig her](#).

